

Мајкл Лоренс

ЈЕДАН ЗА СВЕ И СВИ ЗА РУЧАК!

Превео
Петар Капуран

ОДИСЕЈА
Београд, 2014.

Садржај

Приче троје мускетара плус један	
Зврле Мрак: Слинчуљак	9
Пера Таванџија: Дедина рупа вишка	54
Анђела Мента: Сјајосмрад	87
Мачак Сталоне: Крзно и перје – мој тежак живот . . .	115
Зврле Мрак: Грашак и шкољка	141

КРЗНО И ПЕРЈЕ: МОЈ ТЕЖАК ЖИВОТ

Од

Мачка Сталонеа

Превео са мачковског

Ренфру Фурбол-Клор, Ш.А.П.А., Ф.Р.К.

Са краљевског мачећег института, Острво Вајт

Дакле, ја сам мачор. Навикните се. Ништа ви нисте бољи од мене само зато што сте већи. Није све у величини. А ко има више ногу, ви или ја? И крзно и реп? Не ви. Да вас чујем сад.

Сада ћу вам испричати своју причу. Своју личну причу. Ви само треба да седите у тишини и да начуљите уши. Мислите да ћете моћи? У реду, да почнемо.

После рођења, очи су ми биле затворене дуго времена, тако да ми је у најранијем сећању тама. Осећао сам кретање око себе, чуо звуке, мирисао свашта, и то је било то. Додуше, мора да сам био радознало маче, јер сам се покренуо чим су ми ноге биле довољно јаке да ме држе, опипавао сам наоколо, ударао у разне ствари, обарао свашта, њушкао

– све док ме мачка, која мора да ми је била мајка, није зграбила и однела тамо где је мислила да ми је место.

Када сам напoкoн oтвoриo oчи видeo сaм дa нисaм биo јeдинo нoвoрoђeнчe. Билo јe јoш трoјe и били сmо у мрaчнoј прoстoрији пунoј бaштeнскoг оруђa и oпрeмe. У шупи. Билo јe и пoлицa сa кутијaмa и флaшaмa и клупцимa кaнaпa, кaо и пaук кoји јe висиo с дугaчкe нити. Свe тe ствaри, бaрeм oнe кoјe сaм мoгao дa дoхвaтим, зaхтeвaлe су дa сe пoдрoбнијe прoучe, пa сaм тo и чиниo. Дeлoвaлo јe дa сaмo мeнe тo зaнимa. Oстaли би сaмo пoврeмeнo устaли и прoтeгнули сe, прoђушкaли мaлo oкoлo, a oндa сe пoнoвo склупчaли и дрeмaли или сaмo лeжaли у тишини.

Вeликa мaјкa мaчкa вeћи дeо дaнa нијe билa ту. Дoлaзилa јe и oдлaзилa крoз висoки прoзoр. Кaдa би сe врaтилa изгрдилa би ми штo сe шeтaм и прaвим буку. Нијe билa ту oнoг дaнa кaд сaм нaпустиo дoм. Прoучaвao сaм кутију сa трaвoм изa кoсoлицe кaдa су сe врaтa нaглo oтвoрилa, a унутрa јe ушao бeзрeпи – први бeзрeпи кoгa сaм видeo. Кaквo јe тo oгрoмнo и бучнo ствoрeњe билo! Сaмo сaм сe трeсao у свoм склoништу дoк јe oн вичући пoдигao и oднeo oстaлa трe мaчeтa. Али јe oстaвиo врaтa oтвoрeнa. Врaтa никaдa рaнијe нису билa oтвoрeнa. Сa-

чекао сам док више није било звукова па сам се пришуњао до њих. Погледао сам ван. Толики простор! Толико тога да се истражи!

И тако сам отишао, да видим шта све могу да видим и помиришем и окусим.

Испоставило се да је свет бучно и застрашујуће место. Врло често сам морао да се скривам од огромних безрепих и њихових бучних возила, а храну сам проналазио где сам стигао. Убрзо сам научио чему да прилазим, а чега да се клоним. Док сам учио, време је пролазило, а ја сам постајао све већи, све опрезнији и све лукавији. Био сам скоро исте величине као сад кад сам дошао на Поточкову фарму. На фарми је било доста чудних животиња. Већина ме није дирала – чак ни пас који је само мало лајао кад смо се први пут срели. Када се навикао на моје присуство, поздрављали смо се само климањем главе када бисмо се срели у пролазу.

Понекад бих наскочио на буре испред куће и гледао кроз прозор. Свиђало ми се како унутра изгледа. Удобно, суво, мирно. Три пута сам улазио у кућу, али сам прва два пута брзо изашао кад сам чуо звукове из друге собе. Трећи пут сам стигао чак до кухиње и скочио сам на сто. Тамо је било хране. Навалио сам да једем. Врло укусно! Толико сам уживао у свом оброку да нисам чуо господина

Поточка, фармера, кад је ушао, али ме је онда рука одаламила по глави, пао сам са стола и побегао.

То је било последњи пут да сам ушао у кућу, мада јесам пробао опет. Тих других пута кућу је чувала веома велика и веома љута гуска. Звала се Хети. Она је била једини створ коме је господин Поточко дозвољавао да буде у кући. Можда је зато Хети мислила да је посебна. Понашала се као да је то била њена фарма, ходала је сва важна, шиштала је и подизала крила кад год би јој се неко нашао на путу. Сви осим господина Поточка су је се плашили, чак и свиње и коњи. Ја јој се на први поглед нисам допао, вероватно јер нисам био једна од животиња са фарме, па се бесно залетала ка мени сваки пут кад би ме видела. Није волела ни безрепе посетиоце. Када би људи долазили на фарму она би им препречила пут док јој господин Поточко не би наредио да се склони.

Била је то оронула, смрдљива, стара фарма, с трошним зградама на којима су кровови висили, али била је океј место за живот. Тамо никад нисам гладовао захваљујући храни за остале животиње. И увек је увече могло да се нађе склониште, тако да живот и није био лош докле год сам се склањао

Хети с пута. Али, након неког времена, ствари су

се промениле. Долазили су мањи и већи камиони и односили су животиње и машинерију, а рушили су и старе амбаре. Ускоро је једино кућа од свих грађевина остала читава, а ја сам био једино створење које је ту остало, не рачунајући Хети и господина Поточка. Хети је сада била љућа него икад, и то не само на мене. Није волела ни промене ни странце. Све је више људи долазило, ископавали су њиве, стављали бетон и високе стубове у земљу и градили зидове између њих. Више није било толико места на којима сам могао да се сакријем, а хране је било мање него пре, пошто људи нису остављали много. Понекад су им испадали парчићи од онога што су јели, али ако би ме ухватили да то грицкам нациљали би ме чизмом.

Али нису ме ти нови људи отерали са фарме. Тог дана, ја сам тихо лизао чај који је један до њих бацио када ме је Хети заскочила са леђа. А онда је почела да ме јури док су људи навијали. Јурила ме је све до границе фарме, а када сам се напослетку окренуо видео сам је како стоји тамо, раширених ногу, и претећи шишти, чикајући ме да се вратим.

Нисам имао где да одем, нити идеју шта следеће да урадим, али се баш у том тренутку упалио камион у близини. Скочио сам на њега и укопао се

међу неке смрдљиве, старе вреће. Камион је кренуо, труцкао мало док је прелазео преко решетке за стоку, и одвео ме од злоћудне гуске.

Не знам колико смо далеко путовали, али мора да ми се приспавало од трзања и труцкања камиона, па се нисам будио све док се нисмо зауставили. Извирио сам из свог заклона. Био је скоро мрак. Када су људи спустили задњу ограду и почели да износе опрему из камиона, ја сам излетео, што их је препало. Шапама сам се дочекао на земљу и јурнуо сам преко великог, неуредног дворишта и затим кроз отворену капију. И нисам се заустављао док нисам далеко одмакао. Свуда око мене су се налазиле високе, тамне зграде са речима и сликама исцртаним по прљавим зидовима, са кршом и ђубретом на тротоару и по улици. Није ми се уопште свиђало ту. Оњушио сам ваздух и отишао даље.

И тако је почео мој живот у граду. Није то било лепо време. Све што сам желео било је мало хране из неке кухиње и да се негде удобно сместим увече, али су ме безрепи стално гађали нечим или викали на мене без икаквог разлога. Једном сам наишао на зграду која је имала столове напољу за којима су седели безрепи, пијући и причајући. Када је један човек устао од стола и ушао у зграду

помислио сам да бих могао да пробам његово пиће. Скочио сам на сто и лизнуо пенушаво пиће у великој чаши. Било је горко, али сам попио што сам више могао пре него што се човек вратио и отерао ме. Скочио сам доле али кад сам потрчао ноге су ми се заплеле једна о другу, а у глави ми се завртело, па сам брзо сео. Човек чије сам пиће пробао дотрчао је и шутнуо ме. Обично бих отрчао у секунди, али нисам могао ни да стојим. Било је врло чудно и забрињавајуће. Човек је подигао ногу да ме поново шутне, што би и учинио да није дошла нека жена и одвукла га.

Најгора ствар која ми се догодила у граду била је оне вечери са јарким светлима и гласним звуковима. Са неба су долазили фијуци и урлици и звиждуци од којих ми се дизала длака, и било је веома застрашујуће. Нашао сам склониште испод моста, поред канала. Посвуда су биле конзерве, флаше, омоти од хране, вода је смрдела и било је пацова. Никад нисам волео пацове. Шћућурио сам се поред старе кутије, тресући се. Шта се то дешавало са светом? Шта је поента тих летећих светала и гласних звукова?

Одједном су се зачули гласови и безрепи су стајали близу мене, надамак моста. Дечаџи. Са батеријском лампом.

„Еј! Види! Шта је то?”

Лампом су пронашли мене. Светло ме је заслепило. Али нисам се усудио да бежим. Фијуци, пуцњи и звиждуци су тамо и даље испуњавали ноћ. Дечаци су се приближили, шапућући. А онда...

„Хватај је!”

...скочили су на мене. Држали су ме тако чврсто да нисам могао да се измигољим, али онда ме је један ухватио за врат, а ја сам га изгребао. Викнуо је.

„Убићу је!”

Тада су ме угурали у смрдљиви џак који су пронашли, затворили су га и настао је мрак, а затим сам чуо кораке од којих ми се страх увукао у кости, а џак, са мном у њему, су вукли неравном стазом поред канала. Било је то дуго и болно путовање, али смо се коначно зауставили и ја сам кроз мајушне рупе у тканини угледао трепћуће светло.

Џак су затим подигли, завртели и зачуо се смех попут лавежа кад је џак полетео. Пао је на нешто оштро и крто што је попустило и пукло, а ја сам осетио топлоту. Топлота је расла и расла и осетио сам дим и нисам могао лепо да дишем. Тада је џак почео да тиња. Скроз сам изгубио главу, али колико год да сам гребао и ритом се, нисам могао да побегнем.

Одједном се чуло још узвика, овога пута не дечака, а џак је подигнут с ватре. Када је спуштен и отворен видео сам огромни пламен, а изнад њега

човека у столици. Безрепи мушкарци и жене су се скупили око мене, гледајући ме с висине. Неки од њих су се драли на дечаке који су ме ставили у цак и бацили га у ватру, а дечаци су одлазили, такође вичући. Руке су почеле да ме тапшу по топлијој страни тела која се мало пушила, али ја сам пљунуо на њих и протрчао између руку и ногу безрепих. Отишао сам остављајући их иза себе, заједно са огромном ватром и човеком на столици.

Остао сам усијан и надимљен све док нисам нашао zgodnu барицу да се по њој ваљам. Када сам лизнуо свој бок открио сам да ми је део крзна нестало, и да је кожа била веома осетљива. Пронашао сам тихо место на коме сам могао да се опоравим од своје голготе и ту сам остао неколико дана и ноћи, не излазећи чак ни у потрагу за храном. Зато време мислио сам о томе колико је био лак живот на фарми док ме гуска није отерала. Да није било Хети, можда бих и данас био тамо, размишљао сам, уместо што се овде кријем и видам ране. Волео бих да сад могу да је видим. Не бих поново побегао од ње. А, не. Овога пута бих јој рекао шта мислим. А и показао, канцом.*

---

* Да бисте сазнали шта се догодило са Хети пошто је отерала јунака наше приче, прочитајте „Повампирену гуску”.

Уследили су месеци скривања. Научио сам да је најбоље избегавати безрепе, али било их је свуда. Колико сам само пута, тих дана, бежећи спасавао живу главу ! Једне ноћи, пошто дуго нисам појео ништа конкретно, пратио сам неки заводљив мирис улицицом коју је осветљивала само једна светиљка, негде на њеној половини. На крају је била зграда и одатле је долазио тај мирис. Док сам се приближавао згради изашао је мушкарац и бацио остатке у једну од великих, црних канти које су стајале поред врата. Сачекао сам да се врати унутра пре него што сам пришао кантама. Биле су веома високе.

Спремао сам се да скочим на једну од њих и да покушам да одгурнем поклопац када сам приметио неколико парчића који су испали и пали на земљу. Навалио сам.

„Мрњаууууу.“

Погледао сам горе, са парчетом сланине у зубима. Пар сјајних, плавих очију је пиљио у мене из сенке између канти.

„То је моје”, рекао је глас који је припадао тим очима.

„И моје”, рекао је други глас, иза мене.

„И моје”, рекао је трећи глас, такође иза мене.

Погледао сам преко рамена. Две мачке су устре-
 миле су канџе према мени.

„Ово је наша уличица”, рекао је први мачор, плавооки.

„Странци нису добродошли”, рекао је други.

„Обично их научимо памети”, рекао је трећи, препредено.

Прогутао сам сланину и кренуо уназад. Док сам то чинио, видео сам да их има још много и да ме сви гледају хладним погледом.

„Гладан сам”, рекао сам.

„Нађи своје место за јело”, фркнула је једна од мачака.

„Бих, али...”

Дошао сам леђима до зида. Мачке су се рашириле опколивши ме.

„Мора се научити памети”, рекла је једна, предући.

„Мора бити повређен”, рекла је друга, предући.

„Не, молим вас”, рекао сам. „Нисам знао да је ово ваше место. Отићи ћу.”

„Мислим да не можемо то да дозволимо.”

То је рекао први мачор. Плавооки. Банда се разишла да би га пустили да прође. Под светлом те једне лампе видео сам да није личио ни на једну мачке коју сам раније видео – оштра њушка, велике шпицасте уши, танко лице прекривено светлом

длаком и витко тело. Он је био мањи од већине других, али је било јасно да је главни.

Дуго ме је гледао, тихо и непомично, а кад се нагледао, повукао се, а остали су још једном затворили своје редове и кренли ка мени, полако. Извинио сам се што сам дошао без питања, али њих то није занимало. Били су жељни крви, моје крви, а када су били спремни да је узму, бацили су се на мене, сви одједном, осим плавооког, који је остао позади да гледа борбу. Борбу? Није баш била нека, на почетку. Банда је била у пакосном расположењу, а ја сам био жртва те вечери. Гребали су ме, уједали, хтели су да ми покидају жилу по жилу, а ја сам само могао да се браним најбоље што знам – све док један од њих није направио велику грешку. Угризао ме је за реп. Бол је био огроман, али је мој бес био још већи. Почео сам да узвраћам ударце.

И како сам се само борио!

Крв ми је узаврела и више није била на извол'те. Одједном се више нисам бринуо за своју безбедност. Ужасни крици и узвици проламали су се око канти у улици док сам им задавао једну рану за другом. Да их је било мање успео бих да их отерам, неке и јесу побегле, али их је ипак остало превише, чак и у мом бесу. Можда се не бих жив извукао да није био интервенције са неочекиване стране.

„Ало! Ви тамо! Губите се! Мрш! Иш! Иш!”

И пала је вода, лепи, велики потоп, а моји непријатељи су се разбежали у свим правцима. Чак је и Плавооки нестао.

„Да, и ти! Бежи! Бежи!”

Прсти једне чизме су ме подигли са земље. Када сам слетео увидео сам да могу да трчим само мало пре него што су ми ноге отказале, али човек који је бацио отпатке није ме јурио, па сам се одвукао према светлима улице. Стао сам на самом крају уличице да проверим своје стање. Имао сам крв у устима и на боковима, два сломљена нокта и изгрижено уво, осећао сам бол у свим деловима тела и био сам стравично уморан. Спустио сам се на земљу и затворио очи.

И даље је било мрачно када сам се померио, осетивши нечије присуство. Бледа магла се створила испред мене и из ње је изашла мачка која је тешко храмала. У први мах сам помислио да је то неко из банде ко се вратио по још, али сам онда приметио да је другачији од осталих. Сијао је. Да, сијао је. Цео. Никад раније нисам видео тако нешто и за тренутак сам само бленуо. Али сам тада помислио, са сјајем или без њега, то је само мачка. У том тренутку ми нимало није било до других мачака. Спремио сам канџе.

„Одлази. Хоћу да будем сам.”

Није отишао. Погледао ме је одозго, како лежим, и рекао гласом дубљим него што је уобичајено за једну мачку: „Ја сам Онај-што-сија.”

„Који?” – рекао сам.

„Онај-што-сија. Саветник повређеним мачкама. Дошао сам да те утешим у најтежем тренутку у твом животу.”

„Нисам заинтересован”, праснуо сам. „Остави ме на миру.”

„Звучиш љутито, мој млади пријатељу.”

„Љут? Ја? Не, ја баш уживам кад ме нападну у мрачним уличицама.”

„Има то и своју добру страну”, рекао је такозвани Сијајући.

„Добру страну? О, па то је лепо знати. А ја сам мислио да сам срећан што сам извукао живу главу.”

„Добра страна је знање које си стекао вечерас.”

„Знање? Какво знање?”

„Чопори мачака луталица љубоморно чувају своју територију. Од сад ћеш бити пажљивији кад тражиш своју храну.”

„Штета што ми то ниси рекао пре него што сам отишао тамо.”

„Нисам могао да ти дођем пре. Тада ниси био повређен.”

„Пре неког времена сам био опечен. Зар се то не рачуна?”

„Тад сам имао слободну ноћ.”

„Било како било, ово није ништа”, рекао сам не желећи да изгледам слаб пред другом мачком. „Неколико огреботина, то је све. Преживећу.”

„Верујем да хоћеш”, рекао је предући. „Челичиш се. То је добро. Требаће ти да будеш јак кад немаш дом.”

„Каква је то прича о 'дому'?” – питао сам.

„Не знаш шта је дом?”

„Подсети ме.”

„Дом је зграда са зидовима, прозорима, крововима, ватром.”

„Не помињи ми ватру!” – фркнуо сам.

„Или радијаторима. Радијатори су уобичајенији у данашње време.”

„Види, јесмо ли завршили?” – рекао сам. „Није ништа лично, али тренутно не желим друштво.”

„Идем чим ти кажем како сам добио своје друго име.”

„Твоје друго? Колико си имена имао?”

„Само та два. Моје прво је било Дилан, то је кад су ме узели безрепи.”

Сада се Сијајући замислио и почео је да шапа лево-десно испред мене. Кад сам га видео из про-

фила приметио сам да има само једну задњу ногу. Како није има четврту шапу на коју је могао да се ослони то је више био поскок са задње ноге него шепанье.

„Газда куће није био ту када смо се родили моји браћа, сестре и ја”, рекао је када је коначно престао да хода. „Мајку никад нисам упознао. Претпостављам да је била луталица која је оставила своју младунце на прагу куће где се и породила. Жена и девојчица из те куће су нас примиле и бринуле се о нама, али када се мушкарац вратио био је љут и почео је да нас потапа једно за другим у кофу воде, све док очи не би престале да нам се отварају. Ја сам био једини чије очи никако нису остајале затворене, иако сам потапан изнова и изнова. То је узбудило девојчицу...”

„Тата! Овај не жели да умре! О, дозволи ми да га задржим, дозволи ми да га задржим!”

„...која ме је стегнула уза се, мокрог какав сам био, и дозвољено ми је да останем. Она и жена су се трудиле око мене и поступале лепо са мном, али ме мушкарац никад није волео. Мушкарци и мачке нису добра комбинације, из мог искуства. Моја нога је доказ тога.”

„Твоја нога?”

„Она коју сам изгубио.”

„Како можеш да изгубиш ногу? Ноге су причвршћене за тебе. Не одлазе саме.”

„Једног дана сам дремао на сунцу, на трави поред прилаза за кола, и човек је извезао своја кола из гараже у рикверц, све до траве и смрскао ми ногу. Верујем да је то урадио намерно. Жена и девојчица су ме брзо одвеле до ветеринара, који ју је уклонио. Од тада сам био познат под другачијим именом.”

„А оно гласи?”

„Троножац.”

Његови светлуцави бркови су се стресли, био је потресен и поново је занемео, загледан у земљу. Ја сам сачекао минут а онда га упитао да ли је то то.

Подигао је поглед. „Молим?”

„Твоја прича. Да ли си је завршио?”

„Да, мислим да јесам”, рекао је. „Само да ти дам савет за растанак и одлазим.”

„Савет за растанак?”

„Да ти остане и кад напустиш ову уличицу.”

Уздахнуо сам. „Ајде, дај тај савет за растанак.”

„Клони се мушкараца”, рекао је.

„То и радим”, рекао сам.

„Не веруј им”, рекао је.

„И не верујем”, рекао сам.

„Ни дечацима. Иста врста, само су млађи.”

„Дечацима тек не верујем нимало.”

„То је добар став. И пази се, немој да смекшаш ако неки од њих делује да је финији од осталих. Сви су они подједнако лоши у дубини душе. Мачке су племенитија створења од било ког безрепог. Упамти то. Нама мачкама безрепи требају само да се окрепимо. И за склониште, ако можемо да добијемо.

„Шта је са женама и девојкама?”

„Оне су у принципу безбедније, али немој да их охрабрујеш јер ће те размазити и очас посла ће те припитомити. Увек остани помало дивљи. Једини тако можеш да их истренираш да те поштују.”

„А гуске?”

„Гуске?”

„Оне су насилне. Терају те са фарми.”

„Па, и логично”, рекао је Троножац. „Оне су двоноге, као и безрепи, а још поврх свега су и пернате. Чак су и оне мање сумњиве. Кад год сам видео нешто пернато, позабавио сам се њиме пре него што је оно са мном. Мој ти је савет да ти исто чиниш, да будеш сигуран.”

„Потрудићу се да то упамтим. Још нешто?”

„Не, то је отприлике то.”

„Одлично. Овај... а како си ти уопште добио тај посао?”

„Саветник повређених мачака? Ма, само сам био у право време на правом месту. Мачећа социјална

служба (МСС) је баш у том тренутку одлучила да би требало да постоји то место и понудили су ми га кад сам умро.”

Зинуо сам. „Када су умро? Хоћеш да кажеш...”

Брци су му се тргли. „Ниси ваљда мислио да сам ја и даље жив? Уз ово сијање?”

„Како се то догодило?”

„Како? То ми је мало мутно.”

„Реци ми оно чега се сећаш.”

„Мислио сам да једва чекаш да ме се отарасиш.”

„Тачно, али сам и... радознао.”

„Па”, рекао је полако, „одувек сам мислио да је природним путем. Остарио сам и већ неко време се нисам осећао сјајно, никад нисам био сасвим спреман пошто сам изгубио ногу, и једног дана сам нашао тихо место испод жбуна где сам легао... и следеће чега се сећам је разговор за овај посао.”

„Колико вас је интервјуисано?”

„Неколико. Али мислим да сам имао предност над њима. На крају крајева, ко ће боље да посаветује повређене живе мачке од мртвог мачора са три ноге?”

„Истина”, рекао сам. „Јесмо ли сад завршили?”

„Завршили смо.”

„Добро. Хвала. За животну причу, савете и све.”

„Нема на чему”, рекао је Троножац, Сијајући.

„Одлазим, онда.”

„Важи. Видимо се.”

„Срећно, млади мачору. Срећа ће ти бити потребна у овом суровом свету. И ако треба да упамтиш само једну ствар из нашег вечерашњег разговора нека то буде ова: мачка је у сваком погледу супериорнија од било ког буђавог безрепог.”

Уз те речи се вратио у маглу и нестао. И магла је нестала с њим.

„Ох, Андреј, погледај. Јадничак је повређен.”

„Остави га, Бранка, то је само луталица.”

„Изгледа као да је прошао рат.”

„Рекао сам ти да га оставиш.”

„Али вечерас је тако хладно. Мислим да би требало да га однегујемо док му не буде боље.”

„Не буди блесава.”

„Само док се не опорави, А. Само док се не опорави.”

Отворио сам очи. (Мора да сам их затворио на тренутак када ме је Троножац напустио.) Пар безрепих је био нагнут нада мнош.

„Маџ, маџо, све је у реду, маџ, маџ.”

Био сам превише уморан да бих бринуо због њих. Поново сам затворио очи и следећи пут кад сам их отворио лежао сам на великом комаду на-

мештаја и једино што се чуло су били откуцаји сата. Тамо је било тако мирно и мирисало је лепо и помислио сам: „Да ли је Сијајући на ово мислио када је рекао дом?”

Али онда је ушао мушкарац.

„Хеј, ти, склањај се са намештаја! Б, рекао сам ти да држиш ову уличну мачку подаље одавде.”

Знајући како опаки мушкарци знају да буду, скочио сам доле и истрчао из собе. Истог тренутка бих побегао из те куће да су било која врата била отворена. Али нису. Био сам у замци.

После тога сам се трудио да се склањам с пута мушкарацу, али сваки пут када би ушао у собу и видео ме, рекао би нешто грубо или подигао руку, чак и када нисам био на намештају. Било је јасно да ме не жели ту. Жена је била много финија. Често би ме мазила и хранила ме је и нашла ми је удобно место за спавање. Њих двоје би понекад причали о мени. Нисам могао да разумем чудне звуке које испуштају безрепи, али сам знао да причају о мени јер би се човек измрштио у мом правцу. Из неког разлога је био посебно љут на мене при крају мог боравка тамо.

„Не, не желим да му смишљам име, Б. Рекао сам ти да се не везујеш за њега. Сад му је боље. Време му је да оде.”

„Да оде? О, па не можемо сад да га пустимо да оде.”

„Можемо, а богами и хоћемо. Ако га ти не пустиш напоље, ја ћу га успавати.”

„Нећеш то да урадиш, А. Али кад си већ одлучио... питам се да ли би се свидео Ани и њеном сину? Дечко никад није имао кућног љубимца.”

„Јесте. Има канаринца.”

„Од кад то?”

„Од пре неки дан.”

„Нисам знала. Зашто се мени никад ништа не говори?”

„То је канаринац, жено, није мерцедес.”

„Како год, канаринац и није неки љубимац. Мислим да ће се у кући Мракових баш обрадовати кад им донесемо мачку. Хајде да их изненадимо.”

Пре него што сам разумео шта се дешава спаковали су ме у кутију, направили неколико малецних рупа на врху и одвезли до неког места у којима је било мноштво улица са новим кућама које су све изгледале исто.* Понели су кутију стазом једне од кућа и позвонили на врата. Врата су се отворила, а кутију су спустили на под и подигли поклопац.

---

* Касније сам сазнао да су куће изграђене на Поточковој фарми, мада никад нисам успео да нађем Поточкову кућу.

Нови жена дечак су стајали нада мнош. Фркнуо сам ка њима.

„Не делује баш дружељубиво, мама.”

„То је вероватно због кутије, Зврк. Мачке не воле да их затварају.”

Изашао сам из кутије и прошетао да осмотрим свој нови дом. Дечак ме је пратио.

„Прекини да ме пратиш!” – праснуо сам.

Није схватио. Деловало је да покушава да ме одобровољи. Причао је некако сентиментално...

„Дођи, мацо, дођи код Зврлета, добра маца.”

...што ме није купило. Ако мисли да ћу се спријатељити с њим, грдно се вара.

Нешто касније, пошто су отишли оно двоје који су ме оставили, дошао је још један мушкарац. По његовом тону, одмах сам знао да се нећемо слагати.

„Шта је ово?”

„То је мачор, Томо.”

„То видим. А шта ради овде?”

„Мама и тата су га чували док се опорављао. Био је у поприлично лошем стању кад су га нашли. Поклонили су нам га.”

„Шта су урадили?”

„Мислили су да ће нам се допасти.”

„Лоше су мислили. Знаш шта ја мислим о мачкама.”

„Он је поклон. Не могу баш да га одбијем, зар не?”

„Ја могу. Додај ми телефон.”

„Не. Он остаје. Задржаћемо га.”

„Преко мене мртвог.”

„Зврле, додај ми нож за хлеб!”

Мушкарац ми се намрштио и испустио још неке од оних смешних звукова устима које његова врста користи. Фркнуо сам према њему.

„Јеси ли видела то? То је једна зла мачка.”

„Само је стидљив. У новом је окружењу. Навићи ће се.”

„Боље би му било да се не навикава око мене. Има ли име?”

„Мама ми је рекла да му они нису дали. На нама је.”

„За мачора који делује тако опасно постоји само једно име. Сталоне. Зваћемо га Сталоне.”

Нисам очекивао да ћу уживати живећи са овом породицом, и нисам, нити сада уживам, али је једна добра ствар испала од тога што сам се преселио код њих. Освета старом непријатељу. Отприлике. У једној соби био је кавез. У кавезу је био један пернати. Није био бео и био је прилично мали, али то су само детаљи. Које год боје и величине да је био, био је од њене сорте, Хетине, и самим тим мој не-

пријатељ. Кавез је висио на сталку који је стајао близу стола тако да ми није био проблем да га дохватим када су моји нови безрепи те прве ноћи отишли горе. После мало муке успео сам да отворим врата кавеза, завукао сам шапу и...

Рецимо само да је освета укусна.*

И то је то. Моја животна прича. Наравно, није још готова, мада не верујем да ће ми живот бити нешто срећнији. Нова мука или непријатељ само вребају иза угла. Моји безрепи ме сматрају своји кућним љубимцем, али ништа они не знају. Одговарам на име које су ми наденули само да би ме и даље хранили и то је све. Понеки пут дозволим жени да ми голица стомак, док лежим на леђима са ногама у ваздуху. Она је ионако најбоља од целе те дружине. То своје мишљење јој стављам до знања тако што јој времена на време донесем миша. Знам да цени моје поклоне пошто одмах скочи на столицу да се провесели пре него што каже мушкарцу или дечаку да га однесу на неко лепо место где може касније да му се диви.

Доста излазим, поготову ноћу, да протегнем ноге и проверим комшилук. Повремено се потучем

---

* Ако хоћете да чујете Зврлетово виђење овог дела Сталоневе приче прочитајте Уклети клозет.

с неким мачором који покушава да се прослави, али увек победим. Нисам прошао све те тешкоће да би неки други мачак мислио да је бољи од мене.

И ви, безрепи, боље се припазите. Ја сам Сталоне, краљ насеља Поточкова фарма. Ово је моја територија. Будете ли безобразни, долазим по вас, исуканих канџа и накострешен.

Схватили? Добро је. Сад тутањ, чекају ме завесе да се пењем на њих.

